

Szerkesztőség

Arad, Acsev.-palota

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgöny cím Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel 7 órakor.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre	1080	Lej
Fél évre	540	Lej
Negyed évre	270	Lej
Havonta	90	Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Felébredtek a genfi alvók.

Mentri panasz, hány aggódó szó hangzott el már a Népszövetség működése miatt a világ összes lapjainak hasábjain, a nagy politikusok, nagy bölcsek és nagy írók ajkairól. Voltak, akik az alvók szövetségének nevezték a népek szövetségét, voltak, akik azt mondták róla, hogy ott csak beszélni tudnak, de tenni nem. Sokféle variációja, de hasonló értelmű volt eddig minden kritika a Népszövetségről. Végeredményképen az egész világ nem tartotta másnak a Népszövetséget, mint reprezentatív egyesülést, ahol összejönnek a világ nagy politikásai és beszélnek, beszélnek, de óvakodnak attól, hogy tegyenek is valamit, mert talán ösztönösen, de lehet, hogy tudatosan érzik: akármit cselekszenek, annak csak rossz vége lehet.

A sok, ezerszer elhangzott panaszt a Népszövetség ellen most elhallgattatta egyetlen szónoklat; egy szónoklat, amely beigazolta, hogy a Népszövetség nem alszik, nem tessed és ha kell, tud tenni is valamit; még talán, ha így halad, ez a béke szent eszméjének megvalósítása érdekében alakult szövetség — háborút is tud csinálni. Tehát megszűnt az ok a panaszok; a Népszövetség nem alszik, nem tessed, hanem dolgozik. A világ egyik legutóbbi emlégetett, reprezentatív politikusa, a Népszövetség ülésén először a gyűlölet lángcsóvját és csodálatos, az esztendőktől óta tárgyaló politikusok, akik sohasem tudtak reagálni egyetlen békés megmozdulás hívó szavára sem, most, amikor a gyűlölet lobbant föl közöttük, mindnyájan talpon vannak, de nem azért, hogy eloltítsák a lángot, hanem, hogy még magasabbra lobbantassák.

A Népszövetség Briand beszédével véglegesen levizsgázott. Eddigi működésével beigazolta, hogy egyetlen vitás ügyet sem tud békés uton elintézni, beigazolta, hogy vagy nem tesz semmit, vagy ha cselekedni akar, minden tétivel nemhogy összehozná, de eltávolítja egymástól a nemzeteket. A hétfői beszéd pedig, amelynek nem a népek szövetségében, de egy politikai népgyűlésen sem szabad lett volna elhangzani, azt bizonyítja, hogy a Népszövetségnek nincsen joga ezt a nevet viselni, amely a megértést, összetartást jelenti, amelynek távol kellene lennie mindentől, ami éket ver a békére vágyó népek közé. A Népszövetségből, a tehetetlenek szövetségéből, a gyűlölködők „szövetsége” lett.

De vajjon meg lehet-e alakítani azt a Népszövetséget, amely a szó legtisztább, legideálisabb értelmében valóban a Népek szövetsége volna? Erre a kérdésre Bernard Shaw a világhírű angol író adta meg egy újságírónak a választ, amelynek tragikus igazságot, porlycsapásként hatnak. Arra a kérdésre, mi a véleménye a Népszövetségről, ezeket mondta:

— Semmi. Nem könnyű dolog beszélni valamiről, ami nincs, amiről azt állítják, hogy van. Egyébként nagyon szép gondolat a népek szövetségének eszméje. Kár, hogy akadnak, akik realizálni is kívánják ezt az eszmét.

Többek között ezeket mondta Bernard Shaw. Tehát csupán az a hiba, hogy a mai gyűlölettől átítatott lelkű emberek akarják megvalósítani a Népszövetség ideális eszméjét.

Külföldi bankárok Bratianu lemondását kérik.

Amíg a jelenlegi kormány uralkodik, nem valósulhat meg a külföldi kölcsön. — Heves ellenzéki támadások a kormány ellen.

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójának távirata.) A kölcsöntárgyalásokban érdekes fordulat állott be. A Petit Parisien legújabb számában arról ad hírt, hogy a külföldi bankárok, akik Bratianu Vintilával tárgyalásokat folytattak, közös jegyzéket nyújtottak át a miniszterelnöknek, amelyben leszögezték, hogy míg Romániában a jelenlegi politikai helyzet áll fenn, szó sem lehet a kölcsön megvalósításáról. A bankárok azt kívánták Bratianutól, mondjon le és adja át helyét egy népszerűbb kormányának.

A párisi lap feltűnést keltő híradásával egyidejűleg a Manchester Guardian közli, hogy angol és amerikai pénzügyi körök teljesen elhidegültek a kölcsön ügyétől. A Cuvantul híradása szerint Bratianu Vintila felkereste a San Remóban üdülő Titulescut, akit állítólag arra kért fel, intervenáljon Berlinben a német pénzügyi körökhöz való meggyőzés érdekében. Titulescu kijelentette, hogy szó sem lehet a kormányba való visszatéréséről.

A kölcsön ügyével kapcsolatban a nemzeti-parasztpárt újra megkezdte támadásait a kormány ellen. Abból az alkalomból, hogy a román-német pénzügyi tárgyalások folytatását szeptember 20-ig elnapolták, a Dreptatea, a nemzeti-parasztpárt hivatalos lapja, négy kérdést tesz fel. Magyarázatot kér arra, hogy miért maradt el a beígért húszmillió dolláros előleg. Felteszi a kérdést, hogy mivel magyarázható meg, hogy már abban a pillanatban,

amikor Monet a Blair-csoport bankárja aláírta a kétszázmillió dolláros kölcsönre vonatkozó egyezményt, Newyork pontosan tudta, hogy a kölcsön kudarcsott. Magyarázatot kér arra, amikor Badulescu a Schröder-bankház minden kérését teljesítette, hogyan lehet, hogy ma Bratianu Vintila maga is megállapítja, a román kölcsön számára ezen bankház kapuit bezárta: Végül, mivel pótolja a kormány az első félévi mélyegben mutatkozó hat és fél milliárd lejese deficitet?

A Dreptatea a petróleum-panama ügyében is súlyos vádakot emel a kormány ellen. Bratianu Vintilát, Mrazek iparügyi minisztert, Dumitru közlekedésügyi minisztert, Argetoianu földművelésügyi minisztert és Cipaianu földművelésügyi államtitkárt azzal vádolja a lap, hogy részt vettek a petróleum-panamában, pártolták azt és igyekeztek a panamistákat megmenteni. A cikk nagy feltűnést keltett.

Bucurestiből jelentik: Bratianu Vintila miniszterelnök szeptember 15-én érkezik vissza az országba és kedden elnököl azon a minisztertanácson, amely a Berlinbe induló román delegáció számára instrukciókat állapít meg és felhatalmazza a delegációt a román-német gazdasági egyezmény aláírására.

A határon Constantin Bratianu miniszterelnökségi államtitkár várja a miniszterelnököt, aki egyenesen mihaesti-i birtokára utazik, ahol két napig pihen és csak hétfőn tér vissza a fővárosba.

Katonai forradalom Spanyolországban.

A felkelők le akarták tartóztatni Primo de Rivera diktátort. — A direktorium véres harcok árán leverte a forradalmat. — Több mint ezeröttszáz zendült elfogtak.

(Az Aradi Közlöny londoni tudósítójának távirata.) Magyaránny forradalmi szervezkedést lepleztek le Spanyolországban, ahol szeptember 13-án, a direktorium létesülésének öt éves fordulóján le akarták tartóztatni Primo de Rivera diktátort, egész kormányával együtt. A direktorium az összeesküvés felfedezése után számos letartóztatást rendelt el. Saragossában kétszáz, Madridban háromszáz és Barcelonában négyszáz embert vettek őrizetbe. Letartóztatták Lopez Achon ezredet, a diktátor ismert ellenfelét is. A Barcelonában letartóztatott közéleti notabilitások között szerepel Girona tábornok is, aki az összeesküvés egyik vezére volt.

Az összeesküvés letartóztatása nem ment végbe véres harcok nélkül. Formális összeütközések folytak le, amelyeknek sok halottja és számos sebesültje van. Barcelonában megkísérelték Girona tábornok letartóztatását, amely alkalommal a felkelők és a katonaság között formális csata folyt le. Az összeütközésnek hat halottja és negyvennél több sebesültje van. A városban plakátok hívták fel a lakosságot a zsarnokság ellen való küzdelemre. A rendőrség a nyomozás folyamán házkutatást tartott a katalánoknál és a katalán lapok munkatársait letartóztatták. Madridban az egész rendelkezésre álló katonaságot készenlétbe helyezték. Primo de Rivera rendkívüli minisztertanácsot hívott egybe, amelyen elhatározták a védelmi rendszar-

bályok életbeléptetését. A vidéki garnizonokból a városokba rendelték az egész rendelkezésre álló, megbízható katonaságot. Az ország egyes részeiben eddig több mint ezeröttszáz embert tartóztattak le.

Uj térképek készülnek az aradi telekkönyvnél.

(Arad, szeptember 12.) Ma átirat érkezett az aradi városházára a timisoarai táblától. A tábla átiratában megállapítja, hogy az aradi törvényszéken működő telekkönyv térképek rosszak, nem felelnek meg a szükségleteknek. Ezért a minisztérium elrendelte, hogy új térképeket készítsenek. Ez meglehetősen nagy költséget igényel és mert az igazságügyminisztériumnak nem áll megfelelő alap a rendelkezésére, kérdést intéz Aradváros vezetőségéhez, mennyivel járna ezen közérdeket szolgáló munka keresztülvitelére.

Az interimár bizottság mai ülésén ismertette Berzován János, a pénzügyi szolgálat főnöke az átiratot. Pausesti Miklós bizottsági tag kijelentette, hogy a törvényszéki telekkönyv a felektől inkasszált díjakat és így nem kérhetik a város anyagi segítségét is. Végül is az interimár bizottság elhatározta, hogy nem foglalkozik az ügygel, hanem átteszi a megalakuló tanácsnak, döntsön a timisoarai tábla kérésében.

Kassák Lajos is a saitzzi halálvonaton utazott.

A magyar költőt és feleségét is az étkezőkocsi mentette meg a haláltól. — Első névsor a saitzzi katasztrófa áldozatairól.

Világszerte óriási megdöbbenést keltett az a borzalmas vasúti katasztrófa, amely a csehországi Saitz (Zajec) állomáson történt s amelyről legutóbbi számunkban részletesen beszámoltunk. A prága—budapesti gyorsvonal katasztrófájának híre nagy izgalmat keltett Aradon is, mert sok aradi üdül ilyenkor Marienbadban és Karlsbadban és azokon a fürdőhelyeken, amelyek e vasútvonal mentén fekszenek. Az eddig beérkezett jelentések azonban nem számolnak be arról, hogy a szerencsétlenségnek aradi, vagy aradmegyei áldozatai lennének.

A saitzzi állomás bejárata, ahol a gyorsvonat tegnapelőtt hibás, váltoállítási miatt belefutott a tehervonatba, rémes pusztulás képét mutatja. A romok eltakarítása és a felismerhetetlenségig összeroncolt holttestek agnoszkálása folyik. A holttesteket egyelőre a saitzzi állomáson szalmaágyakon helyezték el. Eddig a következő halottaknak sikerült megállapítani személyazonosságukat: Heinrich Adamek és Anton Hronek prágai vasúti hivatalnokok. Rudolf Kruta prágai lakos, Josef Röhrich berlini és Alfred Kader boroszlói vasúti titkár. Hermann Urban berlini kereskedő, Karafiat prágai szakaszvezető, Provaznik brünni hivatalnok. A halottak száma valószínűleg eléri a 25-öt. — eddig 23-at állapítottak meg — mivel a negyven súlyos sebesült közül néhányat valószínűleg nem lehet megmenteni az életnek. A súlyos sebesültek közt sok a bécsi utas.

A saitzzi halálvonatnak Anghiescu közoktatásügyi miniszteren kívül még egy érdekes és nagynevű utasa volt, Kassák Lajos, a világhírű magyar költő, aki feleségével a brünni kiállításról volt hazatérőben Budapestre. Csodálatos véletlen folytán Kassákéknek sem történt semmi bajuk. Tudósítónknak alkalma volt beszélni a kiváló íróval, aki ilyen kép szemtanúja volt a katasztrófiának és az a következőket mondotta el a szerencsétlenségről:

— A brünni kiállításról beszélgettünk német és magyar utitársainkkal, amikor nekem eszembe jutott, hogy menjünk át az étkező-

kocsiba s igyunk meg egy jó hideg feketét ebben a hőségben.

Elindultunk a mozdony irányában, hogy megkeressük az étkezőt. Az első kocsiig jutottunk el, ahol a kalauz fölvilágosított bennünket, hogy az étkező a vonat végén van. Megindultunk visszafelé. Ahogyan, hogy a fülkénkbe beléptünk, amely az ötödik volt a gyorsvonaton, szörnyű robaj és rázkódtatás. Feleségem az ablaknál állt, épen a napot akarta kizárni a fülkéből. Én ültem s még egy másik utas mellett. A rázkódtatás kidobott bennünket a helyünkről s utitársam megsebezte a fejét. Nekünk, — ki tudja miért — semmi bajunk nem történt. Feleségem rémülten felsikoltott, én abszolút nyugalommal mondtam: „összeütköztünk“, de valószínű, hogy nem gondoltam komolyan amit mondtam, csak úgy a nagy robajra reflexként elszóltam magamat. S még ugyanebben a pillanatban rémült sikoltozás, halálos hangok, segítségkérés mindenfelé. Mire mi felocsudtunk a meglepetéstől és ijedelemtől, a vonat eleje már romban hevert, közvetlen a zajeci állomás előtt.

Petrovics Szvetiszláv ellen merényletet akart elkövetni egy belgrádi urileány.

„Ha enyém nem lehet, ne legyen másé sem“ indokolta meg gyilkos szándékát az elkeseredett szerelmes. — A híres molesztárt megostromolták a jugoszláv nők

Belgrádból jelentik: Petrovics Szvetiszláv, a világhírű filmszínész ellen, aki szombaton és vasárnap, mint ismeretes, Belgrádban tartózkodott, merényletet készített elő egy előkelő családból származó tizenhat éves belgrádi leány. Belgrádban mindenütt óriási tömeg vette körül a filmszínész gépkocsiját és a nagyrészt nőkből álló sokaság állandóan szinte hisztérikus lelkesedéssel ünnepelte a vászon hőst. A belgrádi nők magatartására rendkívül jellemző az a szerencsés véget ért, de könnyen végzetessé válható tragikus epizód, amely hétfőn került nyilvánosságra

— Az összeütközés után alig egy perccel már lent voltunk a pályán és valóban nem frázis, ha most azt mondom, hogy szóval ki nem fejezhető az, ami a szemünk elé tárult.

Az első és harmadik kocsi a szó szoros értelmében darabokra zúzódott, a második kiugrott a sorból és összetört bordákkal keresztben feküdt a pályán, a főlzagatott és darabokra tört sínek között.

Voltak olyan utasok, akiket az összeütközés ereje kidobott az összetört kocsi közül és kettészakított testtel, fej nélkül, összetört tagokkal már ott feküdtek a pálya melletti mezőben, holtan, vagy a végső halálhörgés közepette.

Azt, amit láttunk, azokat, amit a halál közvetlen közelében megéltünk, talán sohasem fogjuk elfelejteni. S aki látta, sohasem fogja elfelejteni ezt a képet.

Anghiescu miniszter volt a halálvonat hősi orvosa.

Bucurestiből jelentik: A lundenburgi vasúti katasztrófa alkalmával, az első segélyt, egy a vonaton utazó orvos nyújtotta. A cseh lapok nagy elismeréssel írtak az orvos önfeláldozó magatartásáról. Mint értesülünk, ez az orvos nem volt más, mint Anghiescu dr. közoktatásügyi miniszter, akinek a kilétét csak később fedezték fel. Most a cseh lapok ünneplik a közoktatásügyi minisztert.

a fővárosban. Egy tizenhat éves belgrádi lány, aki hasztalan próbálta felhívni maga iránt a filmművész figyelmét, elkeseredésében merényletet akart elkövetni Petrovics Szvetiszláv ellen és csak a véletlennek köszönhető, hogy az ünnepeit filmszínész megmenekült a végsőkig elkeseredett leány bosszúja elől.

Petrovics Szvetiszláv szombaton az egyik belgrádi lap szerkesztőségében autogramokat osztogatott a jelentkezőknek. A szerkesztőség épülete előtt természetesen már jóval a kitűzött idő előtt óriási tömeg nő gyűlt össze, akik egymás hegyén-hátán igyekeztek a rajongott filmszínész közelébe férkőzni. Petro-

A kémek világa.

Az idegen államban kémkedő katonatiszt békében sem igen működhetik megfelelő állótözet nélkül. Ismeretes, hogy Kelet-Poroszországban időszerű munkát végző számos orosz munkás között (a számuk harmincezerre is felment), sok orosz tiszt volt, kik munkáruháiban fényképfelvételeket készítettek a terepről és Mazuriát katonai szempontból gondosan tanulmányozták. Mikor a háború kitörése után az oroszok Kelet-Poroszországba törtek, egy orosz vezérkari tiszt ezekkel a szavakkal állított be egy földbirtokoshoz:

- Nem ismer?
- Nem.
- Sohasem látott?
- Soha.

— Két évvel ezelőtt mint szolga dolgoztam a házában és jól körülnéztem a tájékon.

1904 szeptemberében két japán kereskedősegédet tartóztattak le Pétervárott. Egyikük már görögkatolikus hitre tért át, hogy feleségül vehessen egy orosz leányt. A lakásukon irásokat találtak, amelyekből kiderült, hogy az állítólagos japán kereskedősegédek japán tengerészisztek voltak, akik kémkedni jöttek Oroszországba. Egy katonai folyóiratban érdekes adatokat olvasok arról, hogy milyen mesterei a japánok a kémkedésnek:

Egy amerikai cirkáló parancsnoka három japán páncéloshajóra bukkant egy kínai kikötőben: a parancsnokok kölcsönösen meglátogatták egymást és a japán kollegák egyike azzal képesztette el az amerikai tisztet, hogy számos olyan diszkrét apróságot beszélt el neki, melyeket az amerikai szigorú titokként őrzött. Töri a fejét rajta, hogy a kis sárga ember honnét tudhatja mindazt, amit elmond. — Egyszerre megpillant a japán egy szalvétát.

felkapja, karjára csapja és olyan pozitívabavágja magát, mint egy felszolgáló pincér. A japán tiszt amerikai kollégájának a hajóján pincérkedett valamikor és most büszkén emlékeztette erre volt főnökét.

Sir Baden-Powell angol altábornagyot tartják általában korunk legkiválóbb katonai kémének. Egyszer azt a megbízást kapta, hogy kémlelje ki egy új gépfegyvernek a képességeit, melyet a német hadsereg számára épen akkor kezdtek nagyban gyártani. Feltűnést nem keltő ruhában, a zsebében jókora palack pálinkával ment el a tábornok a drótsővénnyel körükerített és fegyveres őrk oltalma alá helyezett lövőterre. Meglazította a kerítésnek egyik deszkáját és a résen át figyelte, hogy mi történik belül. Ekkor egy őrt pillantott meg. Abban a pillanatban visszadugta helyére a lécet és befecskendezte ruháját palackjának erősszagu tartalmával. Mikor az őr igazolásra szólította, merészen megkínálta pálinkájával. Közben részeg ember módjára dülöngélt. Sikerült is megtévesztenie az őrt. Ártatlan részeges frátert látott benne és azt tanácsolta neki jóindulatúan, menjen haza, aludja ki mámorát. Persze Baden-Powell sem kértette magát.

„My adventures as a spy“ című könyvében a kémek átöltözködő technikájának egész fejezetet szentel. Nézete szerint nem a jelmez a tulajdonképpen fontos elem, hanem inkább a jelmezt magára öltő embernek az a képessége, hogy hangját és járását, egész megjelenését annyira el tudja változtatni, hogy azok se ismerjenek rá, akik különben ismerik. „A jó kémnek nem szabad, hogy nehézséget okozzon az, hogy ma pőszén beszéljen, holnap idegesen pillantson a szemével, vagy orrhangon beszéljen“ írja Baden-Powell. Azt is ajánlja, hogy a kém hordjon magával mindig legalább egy tartaléknyakkendőt és kalapot, de olyant,

amely színével és alakjával merőben különbözik attól, ami rajta van, mert a tapasztalás azt tanítja, hogy futólagos találkozáskor az emberek a nyakkendő színét és a kalap alakját szokták leginkább megjegyezni.

Nem kevésbé ravasz trükkökre van szükség ahhoz, hogy a kémek egymással érintkezni tudjanak és hogy a megszerzett híreket megbízóikhoz eljuttassák. Az eljuttatásnak természetesen úgy kell történnie, hogy gyanút ne keltsen, a corpus delictit pedig úgy kell elrejtetni, hogy veszedelem esetén gyorsan és feltűnés nélkül eltávolítható és megsemmisíthető legyen. A bur háboruban az angol kémek híreiket leginkább a benszülött lóköttökkel továbbították. Baden-Powell azt írja róluk:

Híreiket a kémek természetesen mindig titkos jegyekben fogalmazták meg, vagy hindu nyelven írták latin betűkkel stb. A papirost, melyre híreiket írták, golyóvá gyúrták és a sétabotjukba furt lyukba sajtolták bele; a nyílászáróját azután agyaggal vagy szappannal betömtek. Olykor a papirost a pipában rejtették el a dohány alatt, úgy, hogy az üzenetet szükség esetén gyanútlanul elégethessék. A benszülött lóköttök a füstjelekkel is tudtak beszélni és az ellenség mozdulatairól és erejéről úgy adtak hírt, hogy nagyobb vagy kisebb füstfelhőket eregettek. Benszülött hírvivőink, kiknek gyakran az ellenség vonalain is át kellett hatolniuk, a rájuk bizott leveleket apró golyócskákká gyömöszölték és olyan színű lemezzel vonták be, amilyenbe a teát szokták csomagolni. A golyócskákat a nyakukra aggatott zsinórra fűzve viselték. Ha ellenséget láttak közeledni, a golyócskákat leejtették a földre, ahol a kövek között elvegyültek felismerhetetlenül. A megfelelő helyet azután megjelölték, hogy alkalomadtán visszatérhessenek és felszedhessék a golyócskákat.

vics Szvetiszláv szakadatlanul írta nevét az élére rakott fényképes levelezőlapokra s már jó csomó aláírást osztogatott el, amikor egyszerre egy meglehetősen izgatottan viselkedő tizenhat év körüli jólöltözött leány lépett a művész íróasztala elé.

— Kérem — szólalt meg a leány az izgalomtól remegő hangon — kérem írja ezt alá.

Petrovics Szvetiszláv gépies mozdulattal nyult a feléje nyújtott papírlap felé, meg sem nézte az átadóját és már épen le akarta írni a nevét, amikor észrevette, hogy a lapon két tintával írott sor áll a következő szöveggel: „Csak téged szeretlek, rajtad kívül senki sem érdekel a világon”. A szöveg úgy volt elhelyezve a papírlapon, hogy Petrovicsnak csak a sorok alatt maradt volna helye a névaláírásra, úgy, hogy a művész, ha autogrammjával látta volna el a papírlapot, ezzel egy szerelmi vallomást hitelesített volna.

A filmszínész, amikor a különös szöveget elolvasta, meglepetve nézett fel az előtte álló leányra, aki zavartan elpirult és lesütötte a szemét. Petrovics, aki nem akart feltűnést kelteni, tekintettel a kíváncsiak nagy tömegére, nem csinált káoszt a dolgoból és egyetlen tollvonással áthúzva a papírlapon álló szöveget, aláíratlanul adta vissza a leánynak, a kinek erre könnyek szöktek a szemébe és hang nélkül eltávozott. Petrovics Szvetiszláv szombat az egyik topcsideri vendéglőben nagyobb társasággal ebédel. A szomszéd asztalnál egyedül ült Batrgics Radijov belgrádi kereskedő. A kereskedő a filmszínész társaságát figyelte, amikor egyszerre észrevette, hogy az üvegajtóval elválasztott szomszédos szobában egy fiatal nő kést vesz elő a rejtőkülsőből és az éles pengével a kezében lábujjhegyen megindul Petrovics Szvetiszláv asztala felé. A kereskedő, aki nyomban sejtette, hogy a filmszínész valamelyik hisztérikus imádója akar merényletet elkövetni Pet-

rovics ellen, felugrott, nesztelnül átsietett a másik szobába, ahol sikerült megállítani a nőt és kicsavarni kezéből a kést, anélkül, hogy Petrovics Szvetiszláv és társasága az egész jelenetből bármit is észrevett volna.

Amikor a leány látta, hogy szándékát felfedezték, keserves zokogásra fakadt. Percről-percre görcsösebben sirt és végül is szinte önkívületi állapotba esett és csak hosszabb idő múltán nyerte vissza nyugalmát annyira, hogy összefüggő feleleteket tudott adni a hozzá intézett kérdésekre.

Batrgics vállatára fogta a leányt, aki keserves sírás közben ismerte be, hogy valóban meg akarta ölni Petrovics Szvetiszlávot. A nála talált kés vadonatúj volt és elég nagy arra, hogy súlyos, sőt halálos sebesülést okozhasson.

— Miért akarta megölni Petrovicsot? — kérdezte tőle Batrgics.

— Szvetiszlávot minden nő szereti s minden asszony érdeklődik iránta, ezt pedig nem tudom elviselni. Tudom, hogy nem lehet az enyém, de akkor legalább ne legyen másé se — hangzott a válasz.

A leány ezután elmondta, hogy már évek óta halálosan szerelmes Petrovics Szvetiszlávba, anélkül, hogy imádottját a valóságban valaha is látta volna. Délelőtt autogrammot kért Petrovicsától, aki azonban, amikor elolvasta a papírlapra írt vallomást, megtagadta az aláírását és ez annyira elkésztette, hogy elhatározta, hogy végez a filmszínésszel. Batrgics tőle telhetőleg igyekezett megnyugtítani a végsőkig felindult leányt, akit hazakísért és megígértette vele, hogy letesz az ilyen eszeveszett tervekről. A szerelmes belgrádi kis-leányt nem tartóztatták le.

IZRAELITA IMAKÖNYVEK minden árban
Sándor Ferencnél, megyeháza szomszé-
gában.

Anglia nem vesz részt a franciák zsarolási kísérleteiben.

Az angol sajtó védi Németországot. — Vészi József felszólalt a magyar szellemi termékeknek az utódállamokba való beengedése érdekében.

(Az Aradi Közlöny genfi tudósítójának távirata.) A népszövetségi tanács tegnapi közgyűlésén Lord Cusendum angol delegátus a leszerelés kérdéséről tartott beszédet, amelyben kijelentette, hogy a háború nem szép kaland, hanem tisztességtelen cselekmény. Kijelentette, hogy meg kell szüntetni azoknak az állapotoknak, hogy az egyik nemzet bizalmatlan a másik iránt s gonosz, rejtett szándékokat tulajdonítanak egymásnak. Az angol delegátus beszéde hatalmas visszhangot keltett az angol sajtóban. A Daily Chronicle feltűnést keltő cikket írt, amelyben többek között a következőket jegyzi meg:

— Lord Cusendumnak sikerült lecsendesítenie a Briand és Müller-Franken között felmerült nézeteltéréseket.

Anglia semmiesetre sem vesz részt Franciaország zsarolási kísérleteiben, minthogy semmi ok sincsen arra, hogy továbbra is csapatokat tartsanak Németországban.

A legutóbbi német választások fényesen bizonyították be a német pacifista irány túlsúlyát. Ha Franciaország az angol jóakarát légkörét Németország pénzügyi megzsarolásával próbálja megteremteni,

nemcsak Németországot, hanem Angliát is magával szemben találja.

A Daily Telegraph genfi jelentése szerint a locarnoi hatalmak tegnap Cusendumnál megtárgyalták a Rajna-kiürítés ügyét. Hír szerint kilátás van arra, hogy hamarosan megegyezés jön létre. Briand alkalmat szerzett arra, hogy kimagyarázza tegnap előtti beszédét és kiküszöbölje azokat az okokat, amelyek visszatetszést kelthettek a németek körében. Müller-Franken hivatkozott a németek erkölcsi jogára, amely szerint joggal kérhetik az időelőtti kiürítést.

Valószínű, hogy megegyezés jön létre, amely szerint a kiürítést végrehajtják, ha a Dawes-tervezet további végrehajtására garanciákat kapnak.

Briand előreláthatólag ragaszkodni fog ahhoz, hogy a demilitarizált Rajna-vidéken valamelyes nemzetközi ellenőrzést rendszeresítsenek. Amerika nem vehet részt a kérdés rendezésében, azon-

ban az öt nagyhatalom közös irányelvet határoz meg a hadiadósságok problémájának rendezésére, míhlyt Amerika hajlandó azt újra megfontolni.

A hatodik főbizottság ma délelőtti ülésén Vészi

Rejtélyes embert fogtak el az aradi várban

Összes igazoló okmányai hamisítottak és nem tud magyarzatot adni, miért kóborolt a vár területén. — Az állítólagos Florea Gyula megtagadott minden vallomást.

(Arad, szeptember 12.) Tegnap este kilenc óra tájban az aradi vár területén egy gyanús embert tartóztattak le, akinél több, személyi adatait igazoló okmány volt, de kiderült, hogy összes írásai hamisítottak. Az egyik szolgálatot teljesítő katonának tünt fel a vár területén kóborogó ember. Azonnal jelentést tett az ügyre letas tisztnek, aki a gyanús embert igazolásra szólította és bekísérte a szolgálati helyiségbe. Az illető Florea Gyulának mondta magát és erre a névre kiállított okmányok voltak nála. Arra a kérdésre, hogy mit keresett a várban, zavaros feleleteket adott és több ízben ellentmondásba keveredett. A tiszt két katonával a rendőrségre kísértette a gyanús embert, ahol Cherches Emil komiszár vette kezébe a vizsgálót. Az állítólagos Florea Gyula megmotozásánál meglepő adatokra bukkant. Kiderült, hogy az összes okmányai hamisítottak, kivéve egy hivatalos igazolványt, amely bizonyítja, hogy Brassóban (Brassóban) egy esztendeig mint köztisztviselő szolgált.

Kiderült, hogy a letartóztatott ember, hamisított okmányai alapján nyerte el brassói állását. Volt nála két iskolai bizonyítvány, melynek egyike azt igazolja, hogy az aradi liceum negyedik osztályának növendéke volt. Kiderült, hogy egy bizonyítvány ürlepot önmaga töltött ki, ráhamisította az igazgató nevét és hamis pecsétet nyomott rá. A másik bizonyítvány szerint a liceum ötödik osztályát végezte. Ez a bizonyítvány az első pillanatban nem látszott gyanúsnak, azonban tüzetesebb vizsgálat kiderítette, hogy eredetileg más névre volt kiállítva, a nevet egyszerűen kivették és helyébe Florea Gyula nevet és aláírást írták be. Ta-

MAROSPARTI **APOLLO**
9 órákor 5, 7 és 10 órákor
Ma, csütörtökön:
Premier. **EICHBERG FILM:** Premier.
MANCI, NE LOPJ.
A főszerepben:
LILIAN HARVEY, BRUNO KASTNER,
WERNER FÜTTERER, DINA GRALLA.
Ezt megelőzi: **A legújabb UFA HETIHIRADÓ**

URANIA
5, 7 és 10-kor
Ma, csütörtökön:
Ha a fiatal bor virágzik...
A főszerepben:
HANNY WEISE, LOTTE LORING.
Eredeti felvételek, a Rák Adria és Velence legrészebb részei.

József szólalt fel és felhívta a bizottság tagjainak figyelmét arra, hogy az utódállamok olyan rendszabályokkal élnek, amelyek megakadályozzák a nemzetközi szellemi együttműködést. Kiemelte, hogy nem engedik be a magyar szépirodalmi, tudományos és technikai könyveket és folyóiratokat. Javaslatot terjesztett elő, amelyben azt kívánja,

szüntessék meg azokat a rendszabályokat, amelyek a magyar szellemi termékek bevitelét megakadályozzák.

A cseh delegátus elvben hozzájárult ahhoz, hogy Vészi indítványát beiktassák és a közgyűlés elé terjesszék, a jelentés szövegénél azonban bizonyos fentartásokkal és szövegmódosítással élt. Elhatározták, hogy az indítványra vonatkozó vitát az általános vita végére halasztják.

Pernar horvát képviselő ma levelet intézett a Népszövetség főtitkárságához, amelyben bejelentette, hogy a

népszövetségi jugoszláv delegációnak nincs joga a horvát nemzet nevében beszélni.

láltak nála egy 1921-ben kiállított erkölcsi bizonyítványt, amelyen az évszám 1924-re volt átjavítva. Különböző szakmájú munkakönyv is volt a gyanús embernél, azonkívül három darab személyazonossági igazolvány, amelyeknek mindegyike hamisított. A nyomozás valószínűnek tartja, hogy a letartóztatott embert nem Florea Gyulának hívják, de hogy milyen célból használt álnevet és miképpen kerültek hozzá a hamisított okmányok, arra még nem sikerült feleletet kapni.

Az állítólagos Florea Gyula eleinte tagadta, hogy okmányai hamisítottak volnának, később azonban a bizonyítékok súlya alatt beismerte, hogy a brassói okmányon kívül a többi mind hamisított. A letartóztatott ember minden további vallomást megtagadott. Titokzatos módon mély hallgatásba burkolódik és nem lehet vallomásra bírni. A rendőrség egyelőre őrizetben tartja a rejtélyes embert és brassói viselt dolgainak tisztázása végett távirati kérdést intéztek a brassói nyomozó hatóságokhoz. Előreláthatólag a további nyomozásnak rendkívül érdekes fejleményei lesznek.

— **Ellenforradalmi összeesküvés Szovjet-országon belül.** Rigából jelentik: Az orosz titkosrendőrség nagy ellenforradalmi szervezetet fedezett fel. Hír szerint letartóztatták az odesszai és kievi vörös hadtestek parancsnokait, azzal a váddal terhelve, hogy kommunistaellenes szellemmel telítették a hadsereget. A többi városokban szintén nagyarányú letartóztatásokat eszközöltek.

Üzletfelosztás miatt
hatóságilag engedélyezett
végeladást rendez
Grallert J. és Fia
80 év óta fennálló 4239
óra- és ékszerkereskedése.
Mélyen leszállított árak!

TELEFON 70. ERZSEBET SLAGERMOZGO TELEFON 70.
Aradon premier! Ma a. u. 5, 7 és 9 órakor Fanamet film!
Lon Chaney: „Kelet lángokban“.
Főszerepben: Eleonor Boardman és William Hoines. Szenzációs tengeri és keleti felvételek.
Jön! Molnár Ferenc: „Liliom“, a Fanamet feldolgozásban.

Mivel azonban a négerek tudták, hogy Budapest nem Afrika, nem Newyork, még csak nem is Páris és négerekben bizonyos hiány van, nagyon magasra tartották az árakat. A színház várt. Előadásig majd csak jelentkezik szerényebb néger is.

Jött is. Tegnap délelőtt beállított a színház irodájába.

— Jónapot kívánok — mondta dunántúli tájszólással.

Kitűnő, koromfekete néger volt, vastag ajkai voltak és a haja gyapjasan kunkorodott. Azonnal szerződötték.

Most jön a történet érdekes része. Azt kérdezik a négerrel, milyen nyelven beszél.

- Magyarul.
- Azonkívül?
- Csak magyarul.

Kiderült, hogy a néger Budapesten született, Lévainak hívják. Az apja néger volt, őt magát egy budapesti mérnök adoptálta. Most tanulja meg angolul azt a pár szót, amit a darabban el kell mondania.

* Egész Arad ott lesz a vasárnapi művészetén. Seidner Imre bucsuestjéről beszél ma mindenki. Irodalmi és zenei szenzációk! Szébbnél-szebb ének és táncszámok. A művészet pontosan 9 órakor kezdődik. A példátlanul gazdag műsor számal gyorsan peregnék le. Jegyek Sándor Ferencnél.

Irodalom és művészet

Új bérleti rendszer az aradi színházban.

Megindult Aradon a bérletszerző kampány, amely a színház megmentésére irányul. — Szendrey Mihály ismerteti az új rendszert.

(Arad, szeptember 12.) Az aradi színház igazgatósága a napokban megkezdte az új szezonzón bérlet-gyűjtését és ezzel kapcsolatban jelentős, a közönség szempontjából igen sok nézőszözből kedvező, új bérlet-rendszert honosít meg a színházban. Az új rendszert a színház anyagi bázisának megszilárdítása érdekében, mint jó megoldást vezeti majd be Szendrey Mihály, az aradi színház igazgatója, aki erre vonatkozólag a következőket mondotta munkatársunknak:

— Az idei bérletgyűjtésnél külföldi példához fordultam, ahol évtizedek óta bevált rendszer az úgynevezett heti bérlet-rendszer, amellyel már előttem Erdélyben néhány év előtt Marosvásárhely kezdeményezésére Kolozsvár és Nagyvárad is sikerrel próbálkozott. Ezen bérletrendszer szerint a közönség szombat és vasárnap kivételével, a hét bármely napjára egyetlen kiválasztott estére köti meg a bérletet. Szombat és vasárnapot azért kellett üresen hagynom, mert számolni kellett azzal, hogy hetenként egy-két estére román társulatok foglalják le a színházat, amikor is a lefoglalt napok helyét szombattal, vagy vasárnapkal pótoljuk.

E bérlet igen kedvező feltételekkel 30 előadásra, azaz a színházi szezonnak 30 hetére jogosít. A közönség kényelmére szolgál, hogy a bérletnek hetenként egyszer meg van a kiválasztott napja és megszokott helye és a 20 százalékkal redukált bérleti összeget sem köteles egyszerre lefizetni, hanem igen kényelmes és minimális havi előleges részletekben.

Garantálom, hogy a 30 napos bérlet az évi repertoárnak minden jelentősebb előadását és minden újonságát megtekintheti. Ezt a színház olyan műbeosztással éri el, hogy minden újonság hetenként annyi napra lesz műsorra kitűzve, ahány bérletcsoport alakul. Az elmúlt esztendőkből tapasztalatok okukva, pedig arra határoztam el magamat, hogy a vendégszereplési, vagy más okokból felemelt helyáru előadásokon a bérlet minden ráfizetés nélkül élvezhetik jogaikat.

— Az új bérletárakat és a 20 százalékos engedménnyel fizetendő havi részleteket a következőképpen állapítottam meg a 30 előadásra:

I. emeleti páholy lej 8640, havi részlet lej 1500; II. emeleti páholy lej 5300, havi részlet 1000 lej; I. rendű szőllye lej 3000, havi részlet lej 600; II. rendű szőllye lej 2600, havi részlet lej 500; Támlásszék lej 2080, havi részlet lej 400; Zártszék lej 1580, havi részlet lej 300; Erkély I sor lej 1580, havi részlet 300; Erkély 2-3 sor lej 1100, havi részlet lej 200; Erkély 4-5 sor lej 800, havi részlet lej 150. Proscenium- és földszinti páholyok pedig a régi A, B, C rendszerrel bérelhetők.

Csak magyarul beszél a néger.

A budapesti Király Színház már javában készülődik új darabjának a „Puszpajtás“-nak a bemutatására. A szerepekre csak nehezen találtak megfelelő szereplőt, most már azonban hetek óta mindenki a helyén van. Egy szerep maradt csak betöltetlenül.

A darabban egy néger is szerepel. Néger keresett a színház. Néger nincs ugyan sok Budapesten, de azért az is akadt néhány.

„Uj Messiás“ él Hollandiában.

Kétezeröttez az átorlakó modern városa. Az evangéliumot az állatokra is kiterjesztik.

(Az Aradi Közlöny hágai tudósítójától.) Ötödik éve már, hogy északkeleti Hollandiában, Ommen határában felütöttek sátrukat a tecczofusok. Az úgynevezett Erde-kastély környékét lepték el a fehér sátrak. Valóságos sátorváros támadt itt néhány nap óta, amelyet egymás között Csillagvárosnak neveznek „az új Messiás“ hívei.

Ez a „Messiás“ csillogó, barnaszemű fiatal ember: Inder Krishnamurti. Itt tartja szónoklatait a sátrak között, amelyekben 2500 legkülönbözőbb fajta, vallású és foglalkozású ember lakik. De a sátorváros lakói kivül még vagy ezer hívő sereglik össze, amikor a fiatal mester beszél az igazságról és hirdeti új evangéliumának ígét.

Krishnamurti, akit Annie Besant és Leadbeater lelkész fedezett fel, az Erde-kastélyban lakik, amelyet egyik holland hibe ajánlkozott neki. De a nap nagy részét a sátorlakók között tölti, akik valamennyien a „Csillagrend“ tagjai és hisznek abban, hogy Krishnamurti az új Messiás.

A sátorváros lakosainak élete egészen kil-

bős, modern nomádelet. A Csillagváros sátraiban meleg vízvezeték van, azonkívül villanyvilágítás. Postahivatalt is állítottak fel és van a városban amerikai bankfiók és külön sajtóiroda, amely a Csillagváros eseményeit közvetíti a világsajtónak. Mintegy százezer tagja van a „Csillagrend“-nek, amely hisz a fiatal Krishnamurti küldetésében. Napról-napra újabb hitek érkeznek Ommen határára és sátrat ütnek az Erde-kastély közelében.

Krishnamurti ideit tanításainak egyik fő motívuma: az evangéliumnak az állatokra való kiterjesztése. Ez az új evangélium azonkívül hangsúlyozza a szépség erejét és magasztosságát, mert főképpen szép, tiszta és egészséges emberek alkalmasak a „Csillagrend“ nagy céljainak megvalósítására.

A fiatal indiai próféta néha európai ruhába öltözik és megjelenik Ommen uccán, ahol nagy feltűnést kelt eleganciájával és szépségével, azzal a szépséggel, amelyet most új evangéliumának egyik sarkalatos elvévé tett.

Szabadlára helyezték az aradi monopol csalót.

Kaució ellenében szabadlára kerültek a vidéki dohánytermelők rémei.

(Arad, szeptember 12.) Ma délelőtt Sotirescu Constantin vizsgálóbíró fejenként 20.000 lej óvadék ellenében szabadlára helyezte Berea Miklós monopolinspektort és Marinescu Cornel monopol-tisztviselőt, akik mintegy két hónap óta vizsgálói fogságban voltak az aradi ügyészségen. Berea és Marinescu ellen, akiket különböző visszaélések és okirathamisítások vádjá miatt tartóztattak le, a vizsgálat most befejezést nyert és mivel mindketőjüknek bejelentett lakásuk van Bucurestiben és állandó foglalkozásuk, a vizsgálóbíró nem látott okot fenforogni további fogvatartásukra és huszhuszezer lej kaució ellenében szabadlára helyezte őket. Berea és Marinescu a mai nap folyamán el is utaztak Bucurestibe és ott várják be, míg ügyük tárgyalásra kerül Aradon.

Ezzel az aktussal érdekes ügy jutott fordulóponthoz, amely annak idején nagy feltűnést keltett mindenfelé. Berea és Marinescu két másik társukkal, akiket eddig nem tudtak felkutatni, — Ciocariuval és Padureanuval, a legkülönlegesebb esz közökkel a csalások és visszaélések sorozatát követték el és valóságos rémek voltak éveken át a vidéki dohánytermelőknek. Berea követte el Kiszentmiklóson azt, hogy összevásárolt egy pár zsák dohányt, aztán becsempészte azt egy gazda házába, majd csendőrökkel „házkutatást“ tartott és 50.000 lej bírságra ítélte „tiltott dohányvásárlásért“ a szóbanforgó gazdát. Berea azonkívül olyan bírságokat is vetett ki az elhangzott tanuvalomások szerint, a parasztságra, amiket saját maga mindiórt behajtott és magának tartott meg.

Számos feljelentés van Berea és társai ellen azonkívül okirathamisítások miatt is az aradi ügyészségen és érdekes, hogy Bereaék együtt dolgoztak, Balan Andrei volt aradi rendőrkommiszárral, aki ellen szintén eljárás van folyamatban.

A szövevényes és nagyszabású bünygy összes részletei majd a fő tárgyaláson kerülnek a nyilvánosság elé. A fő tárgyalást az ősz folyamán tartják meg.

Elloptak egy autót az aradi uccán.

Benzinhiány miatt kézrekerültek a tolvajok, akik tréfának minősítették az esetet a rendőrségen.

(Arad, szeptember 12.) Érdekes autólópásról érkezett ma feljelentés az aradi államrendőrségre. A feljelentő Epstein Sándor aradi vállalkozó, aki elmondotta, hogy autóját kint hagyta néhány percre az uccán és ezt az időt arra használta fel két aradi ember, hogy az autóval eltűnjön. Amikor Epstein elvégezte dolgát, megdöbbenve tapasztalta, hogy gépkocsiját elvitték. Érdeklődésére megtudta, hogy két férfi ült a kocsin és elrobogott vele a temesvári ut felé.

Epstein bérkocsiba vágta magát és elindult autója felkutatására. Számított arra, hogy messzire nem juthatnak vele, mert alig volt benzin a tartályban. Számításában nem csalatkozott; automobilt megtalálta a temesvári országuton. Benzinhiány miatt a két ismeretlen nem tudott tovább menni. Epstein a két embert arra kényszerítette, hogy menjen vele a rendőrségre. A rendőrségen azt vallották, hogy az autót tréfából vitték el. Az érdekes autólópás ügyében folyik a vizsgálat.

Beszélgetés Balannal a kórházi ágyon.

Boham a fogarasi kórház kapuja ellen. — „Mondják meg, életben maradok-e?” kérdi Balan, aki olyan mint egy 18 éves rosszul fejlett gyerek.

(Fogarás, szeptember 12.) Brassó- és Fogarasmegye környéke olyan izgalmat régen nem élt át, mint amelyet egy cingár, vézna, rossz kinézésű legény okozott már hetek óta. Balan Nicolai, a „rettegett haramia” itt fekszik előttem a fogarasi kórház hófehér ágyán s ha jól végig gondolom az egész Balán-históriát, nem úgy, ahogy újságpapírról láttam, hanem közvetlen közelről, már semmit sem csodálkozom az öreg Cenk alján, ahol minden ötlépésre Balán fotográfiája van kitéve az uccacarkon szeretőjével, vagy anélkül.

Ötven autót számláltunk meg a főtéren, a kórház előtt százával állnak az emberek a tűző napsütésben és várják a híreket, él-e még a bandita?

Kezünkbe vesszük újságtörő igazolványunkat és megpróbálunk átvágni a tömegen. A bucaresti-i hölgyek kétségbeesetten védik szerzett jogukat és egy lépést sem engednek előbbre. Félórás közelharc után eljutok a kórház kapujáig, szerencsémre jön Dumitrescu kapitány, aki sokkal hamarabb beenged, mint reméltem. Ő kalauzol is be a kórházba. A folyosón találkozunk Savu őrmesterrel, a nap hőseivel, aki lekötte Balánt egy társával.

„En csendőr vagyok, ő meg rabló...”

Savu őrmester magas, erős ember. Fogarasmegyei, úgy ismeri a mély erdők minden kis zugát, mint más a fogarasi uccákat. Büszke nagyon, hogy ő szabadította meg a rettegett megyét Balántól. Elmondja, hogyan ment ki az erdőbe Balán burvóhelyére civilruhában Doboiu sergenterrel és hogyan lötte le negyven lépésről a banditát. Ezeket a részleteket már ismerik az olvasók a lapokból.

— En csendőr vagyok, ő meg bandita — mondja Savu őrmester. — Kötelességem volt üldözni és élve, vagy halva elfogni. Történhetett volna úgy is, hogy én maradok az erdei tisztáson keresztüllőtt testtel.

A beszélgetés a kórház külön szobája előtt folyik, kiint áll egy szuronyos csendőr. Pár perc múlva kijön dr. Cornea főorvos és Dumitrescu kapitány bekísér Balán szobájába.

Az őrmester ur nem tud célozni.

Szemtől szembe állok Balannal, aki halott sápadt és üveges szemekkel nézi a plafont.

Megdöbbenek, amikor a torzonborz, óriás természetű bandita helyett, akit mindenki elképzelt, ha Balanra gondolt, egy vézna, vékony karu, csenevész embert látok. Hát így néz ki egy bandita 1928-ból.

— Mondják meg, életben maradok-e, — szól elhaló hangon a hatszoros gyilkos. — Jaj, ha vissza kell menni a fegyházba, inkább letépek a kötések magamról és dögöljek itt meg.

Egy őrmester posztol Balán ágya mellett, akinek valóban utasítása van ügyelni arra, nehogy Balán leéphasz magáról a kötések.

— Balán beszélj ezzel az urral, mert azért jött, hogy láthasson téged.

— Sejtetek engem mindenhol az emberek, — felel elhaló hangon. — Ha nem szerettek volna, büdösöm se tarthatott volna ennyi ideig.

Megszöktem a fegyházból, mert még egyszer ember akartam lenni, akármiylen áron, ha száz embert öltem volna is meg.

— Az anyádat is megölted...

— Igen, mert megérdemelte. En nem játszottam az ember-életekkel. Lőttem és biztos halál volt. En meg itt kinlódok, mint egy kutya és széttépi a mellemet a fájdalom, mert az őrmester ur nem tud célozni.

Irtózatossá káromkodás tör elő az elkínzott emberből. Szidja az Istent, az eget, a templomot, majd ziháló melléből hörgő sóhaj tör elő és elhalgat. Balan elalszik...

Még sokáig ott állunk az ágya mellett és nézzük a fájdalomtól eltorzult arcu szenvedő embert. Szadista volt? Lombroso-típus? Vagy őt, mert vért akart látni, hogy ember-vér jelezze szökése útját mindenhol? Őt, hogy az ölés borzalmas pillanataiban feledhesse üldözött, a fegyház baromi életét?

Balan és a nők...

Brassóban a nők hisztériás rohamok között lesik a híreket Balánról. A Korona-szálló előtt egy regáti rikkaacs bömböli:

— Balán numai trece peste 24 ora — itt még mond valamit, amit nem lehet meg-

Utóljára lép fel Európában amerikai turnéja előtt

a DONKOZAK KÓRUS

szept. 18. Kulturpalota.

Jegyek: Sándor Ferencnél

Holnap döntenek a gépzemigazgató ügyében.

Az interimár-bizottság elé terjesztik a vizsgálat eredményét, amely tizenhárom vádpont közül tizben bűnsnek találta Kaufman Kamilt. Izzalmasnak ígérkezik a holnapi ülés, amelyre Kaufman gépzemigazgató meglepetéseket tartogat.

(Arad, szeptember 12.) Immár két hónapja annak, hogy Kaufmann Kamil gépzemigazgató ellen súlyos vádakhoz hoztak fel és az igazgatót felfüggesztették állásától, elmondva ellene a fegyelmi vizsgálatot, amelynek levezetésével Olariu István városi vezértitkárt bízták meg. A vizsgálat betekintésig tartott, körülbelül hatvan tanút hallgattak ki és tíz nappal ezelőtt befejeződött a munka, amelynek végeztével Olariu István jelentést tett dr. Robu János interimár-bizottsági elnöknek, feladata elvégzéséről. Az interimár-bizottsági elnök tudomásul vette a bejelentést és közölte, hogy külön ülést hív egybe Kaufmann Kamil ügyének letárgyalására. Az általános érdeklődéssel várt összehívás meg is történt, amennyiben Robu János dr. ma közölte Olariu vezértitkárral, hogy holnap, csütörtökön délelőtt tíz órakor ül össze az interimár-bizottság, hogy meghallgassa Olariu jelentését, az általa megejtett vizsgálatról és döntésről afelett: szükséges-e az ügynek a fegyelmi bíróság elé való utalása. Az elnöki döntés után felkerestük Olariu vizsgálóbiztost, aki a következő érdekes nyilatkozatot tette:

— Holnap délelőtt tíz órakor, a legnagyobb nyilvánosság előtt, tárgyalja az interimár-bizottság Kaufmann Kamil ügyét. Az ülésen felolvasom jelentésemet, amelyben kifejezem ama véleményemet, hogy a felhozott tizenhárom vádpont közül a gépzemigazgató tizben bűns. Ezért azt javaslom, hogy ügyét a fegyelmi bírósághoz tegyék át.

— Vezértitkár Ur! Olyan vélemények is elhangzottak, hogy Kaufmann Kamil nem köztisztviselő és így nem vezethető le ellene fegyelmi vizsgálat.

— Ez igaz. De a gépzemigazgató szerződésének egyik pontja szerint, akáveti magát a köztisztviselőkről szóló szabályzatnak s ennek alapján járhat el vele szemben a város. Ha ez a pont nem lett volna benne a szerződésben, nem állott volna jogomban ellene vizsgálatot folytatni.

— Maga a jelentésem harmincöt gépet oldal. Mindenekelőtt felolvasásra kerül az ülésen az a kifogás, amelyet az igazgató ellenem benyújtott és miután a bizottság ebben a kérdésben döntött, kerül sor magára a jelentésre. Itt először a különböző tanuvallomásokat olvasom fel, majd Kaufmann válaszát, végül pedig bemutatva a csatolt, eredeti írásbeli bizonyítékokat, leszűröm az én véleményemet.

— Részt vesz a gépzemigazgató az ülésen?

Aspirin

a felülmúlhatatlan fájdalomcsillapító és segítők meghűléses megbetegedéseknél.

Érteni és így fejezi be a cikornyás körmondatot — si a murit...

Egy elegáns hölgy az utolsó szót hallva, szívéhez kap, nagyot sikkít és gyönyörű zöld selyem ruhájában végigvágódik a földön. Ugy epelek be a szép fiatal nőt a szálló halljába, mint egy halottat. Hosszu tizpercek telnek el, míg megához tér és a körülállóknak meg kell esküdni, hogy Balán él, sőt élni fog.

Egy artistanő volt, aki csak fényképről ismeri Balánt. A másik hölgy, Balán brassói szerelme, egy teaházi leány, gyászruhában jár és órákat tölt el a lapok kárikatái előtt, lesi a híreket Balánról.

B. Gy.

— Nem hívják meg az ülésre, sőt — véleményem szerint — mint hallgató sem vehet részt azon. Ha a bizottság — folytatta Olariu vezértitkár — elfogadja ama javaslatomat, hogy az ügy fegyelmi bíróság elé kerüljön, átküldik az iratokat döntés végett a törvényszéknél működő bizottsághoz, amely hatvan napon belül köteles ítéletet hozni. Ezen idő alatt továbbra is érvényben marad a felfüggesztés. A fegyelmi bíróságnál Kaufmann Kamilnak jogában áll áttanulmányozni az iratokat, elkészíteni védekezését, sőt védőt is kijelölni. A védő csak köztisztviselő lehet.

— Megkérdezte vezértitkár ur a vizsgálat folyamán a feljelentőtől, miért nem jelentették előbb a felfedezett ügyeket s miért vártak két évig?

— Feltettem mindgyüknek ezt a kérdést és sorban bediktálták vallomásukat a jegyzőkönyvbe. Amennyiben az interimár-bizottság nem lenne a válasszal megelégedve, külön megbízás alapján ezt a kérdést is kivizsgálhatom.

Eddig Olariu István nyilatkozata, amely után felkerestük Kaufmann Kamil gépzemigazgatót, aki a következő, érdekes nyilatkozatot tette:

— Elsősorban várom, hogy az interimár-bizottság milyen határozatot hoz az Olariu István elleni kifogásain tekintetében. Bizonyítani tudom a vizsgálóbiztos rosszakaratait és ezért bizom abban, hogy helyt adnak a kéresemnek és objektív vizsgálóbiztost delegálnak. A felvett jegyzőkönyvekhez is lesz szavam, mert annak állanak rendelkezésemre, hogy a határozott rosszindulatot bebizonyíthassam. Bizom az interimár-bizottság tagjainak igazságérzetében, hogy alaposan felülvizsgálják az egyes vádakot, főleg azokat, amelyeket állítólag rámbizonyítottak. Ofy vitáztatásba akarnak helyezni, hogy a városi megkérősitottam. Ezzel szemben — és ezt mindenki tudja Aradon — egy, a tönk szélén álló üzemet vettem át, amelyet rentabilissá tettem, az átalakításokkal megtakarítva a városnak közel nyolcvan millió lejt. Ezt tettem és semmi mást. Az utolsó tanúimat, akikkel sok mindent igazolok, holnap délelőtt, az ülés előtt vezetem az illetékesek színe elé.

Kaufmann Kamil nyilatkozata alapján Aradváros közönsége fokozott érdeklődéssel és figyelemmel várja az interimár-bizottság holnapi ülését, amely rendkívül érdekesnek ígérkezik.

H I R E K.

Legyünk kvittek!

— Indítvány az új megjavításra. —

A közhit azt tartja, hogy a középosztály a kártya, a lóverseny és a fényezés tesz tönkre. A közhit téved. A középosztály legújabb értesüléseim szerint, már tönkrementen jön a világra. Az ügyvéd adósságra nyit trodát, az orvos hitelbe rendezi be a rendelőjét, a kereskedő hitelbe vásárolja az árut, amit aztán hitelbe kénytelen eladni, a vendéglőket és kávéházakat és a műhelyeket is adósságra veszik és adósságra adják és adósságra vezetik. A kártya, a lóverseny, az autó és a feleség toilettejei csak segédeszközök, amikkel az emberek nem tönkre, hanem tönkröbber memnek.

Ezekből világos, hogy a legfontosabb, leghasznosabb és egyszerűsége legintelligensbb intézmény a világon az adósság. Fontos és hasznos azért, mert nélküle nem volna miből megélnünk; infamis azért, mert miatta nincs miből megélnünk. Kellemes és hasznos az adósság akkor, amikor csináljuk. Infamis akkor, amikor vissza kellene fizetni. Kellemes és hasznos az adósság, mert existenciát, megélhetést, társadalmi pozíciót és súlyt ad az emberek szézenreinek; infamis azért, mert miatta vannak az összeroppadások, sikkasztások, csődök, öngyilkosságok, családirtások.

Már most én kieszeltem valamit, amivel az emberiséget ki lehetne menteni az adósságok polypkarjai közül. Az alapejét egyik kis amerikai államtól kértem kölcsön. (Ez hála Isten olyan adósság, amit nem kell megfizetni.) Azt hallottam az itt járt amerikaiak közül valamelyiktől, hogy az Unió negyvenöt állama közül valamelyikben minden esztendőben négy törvényesen megállapított adósság-nap van. Olyan, mint nálunk a gyerek-nap, vagy a ház-bérnegyed. Akkor ha török-szakad, mindenki tartozik kilizetni minden adósságát. Nem is valami nagy sor az arrafelé. Mindenki kap egy nagy csomó pénzt az adósaiktól, abból kényelmesen kilizeti a hitelezőit. Aki megkapja a magdát, mért ne adná meg a másét? Ritka ember, aki erre a tranzakcióna ráfizet.

Ilyet kellene nálunk is csinálni. De persze az amerikaiit le kellene fordítani magyarra. Mert nálunk nincs is annyi pénz, amennyi adósság van. Ha itt mindenkinek kilizetné az adósságait, senkinek se maradna pénze. De adóssága mindenkiének maradna.

Nálunk az volna a célszerű és emberséges megoldás, ha minden ilyen előre megállapított nemzeti ünnepen kimondanánk, hogy nincsen több adósság. Megszűnt. Vége. El van engedve.

Mi baj származhatnék ebből? Semmi. Mert adóssága, kérem, mindenkinek van. A végkimerülésig. (Tudniillik a hitel végső kimerüléséig.) Amit én elengedek a szomszédatmamnak, körülbelül ugyanannyit engednék el a szomszédamnak. És emberséges is volna az ilyen nagy vilákvittelés. Hiszen, aki pénzt adott kölcsön, annak bizonyosan volt. És, aki nem fizet adósságát, annak bizonyosan nincs. Minek bánja a szegény, akitől semmit se lehet elvenni, a gazdag, aki nem szorult rá.

A világ egyszerre boldog lesz. Senkinek se lesz adóssága. Tehát nem lesz gondja, hogy miből fizessen. És senkinek se lesz követelése. Tehát nem lesz gondja, hogy miképp hajtsa be.

Ezenkint négyszer megjelenik egy hatalmas repülőgép az égbolton. És lángbetűkkel vagy fénybetűkkel leírja a hitvős lelszót:

KVITTEK VAGYUNK!

Es akkor nincs pör, nincs harag, nincs ellenség, nincs vérehasadás, nincs menekülés a halálba. Az embereknek nem kell hitel után intkosítók és halasztásért könyörögnök. Elselén mindenkinek megmarad a fizetése, mert nem tépik ki kezéből a hitelezők. És mindenkinek nyugodt lesz a lelkiismerete és nyugodt lesz az álma.

Es ne felejtsek el a javát:

Micsoda két lesz akkor adósságát csinálni!...

— Jugoszlávia elismerte az albán királyságot. Belgrádból jelentik: A Politika szerint Jugoszlávia albán követe legközelebb visszatér Tiranába, amivel elismerik a jugoszlávok az új albán királyságot.

Jön! HARRY PIEL legnagyobb filmje

— A horvát parasztpárt is nagygyűlést rendez. Zágrádból jelentik: A lapok szerint a horvát parasztpárt a jövő hónap elején a Zágráb melletti Sisak községben a gyulafehérvári gyűléshez hasonló paraszgyűlést hív egybe, amelyen a parasztszövetségek valamennyi tagja résztvesz. Ha a gyűlést betöltik, más helyen rendezik meg.

HARRY PIEL legszebb filmje EMBER — EMBER ELLEN.

— Ujabb letartóztatások a petróleum-panama ügyében. Bucarestből jelentik: Az ügyészség ujabb letartóztatásokat eszközölt a petróleum-panama ügyében. A letartóztatottak között van Jonescu prahovai nagybirtokos, akit azzal vádolnak, hogy az Eldorado részvénytársaságnak olyan területeket adott el sajátjaként, amelyeket az állam tulajdonát képeztek. Ezekért a területekért egy millió hét-százézer lejt és nagyértékű természetbeni járulékokat kapott. Letartóztatottak ezenkívül Bucescut, a prahovai helyettes primárt és Stefanescu bankárt. Valamennyit a bucuresti-i fogházba szállították ki.

Ember-Ember ellen legközelebb az Uránlabán

— A Magyar Párt közgazdasági ülésének programja. Clujról (Kolozsvárról) jelentik: A Magyar Párt közgazdasági alosztálya ma délelőtt Gyárfás Elemér dr. előktele mellett ülést tartott, amelynek egyetlen tárgya a Magyar Párt székelvényhelyi közgyűlést megelőző közgazdasági bizottsági ülés programjának a megállapítása volt. A részletes program a következő: Pénzügy és kereskedelem; a) A lej stabilizálása, a külföldi kölcsön ügye, a külföldi hitelkérdés és a hadikölcsönkötvények kérdése. Előadó Gyárfás Elemér dr.; b) A magyar pénzügyintézetek együttműködése a többi gazdasági és társadalmi szervezettel. Előadó Balogh Elek dr.; c) A hiteléletet megszorító igazságszolgáltatás bajok. Előadó Lerner Sándor dr.; d) A kereskedelem szabadságát sértő rendeletek. Előadó Kabos Ármán; e) A kereskedelem és iparkamárák választási sérelmei és felkészülés az új választásokra. Előadó Zágon István dr. Ipar-ügylek: a) A gyáripár helyzete és főbb sérelmei. Előadó Exner Béla; b) A kézműipár helyzete és sérelmei. Előadó Szabó Béni; c) az ipari szakoktatás. Előadó Császár Lajos.

— Megszűnik a vidéki autók és szekerek molesztálása. Az Aradi Közlöny szóvátette már hasábjain, hogy a városi pénzügyi hivatal közgel az uccákon állítják meg az autókat és kocsikat, hogy beszedjék rajtuk a helypénzt. A helypénz beszedésére irányuló új rendszer csöddöt mondott, ami a város vezetőségét arra készítette, hogy új módot keressen az illeték behajtására. Ma hír érkezett a hasonló helyzetben volt Oradeamare (Nagyváradról), ahol megtalálták a helypénz beszedésének megfelelő módiát. A hivatalos körton lévő Nicolau belügyi vezérfelügyelő tegnap Nagyváradon volt, ahol tárgyalás alá vették ezt a kérdést és a vezérfelügyelő indítványára megállapodtak abban, hogy a vidéki szekerek tulajdonosai egy megállapított pauszát fognak a városnak fizetni és ezért feltartóztatás nélkül, akadálytalanul közlekedhetnek a városban. A kérdés íymódban való rendezése országos lesz és így hamarosan Aradon is megszűnik a jelenlegi lehetetlen helyzet és a vidéki autók és szekerak akadálytalanul jöhetnek be Aradra.

— Londonban gépembert mutatnak be. Szombaton nyílt meg Londonban a mérnökök és a technikai tudomány modelikiállításá, amelyen a technika meglepő csodái lesznek láthatók. A kiállítás legérdekesebb tárgya egy Robot nevű gép, egy mesterséges ember, amely hasonlít egy középkori páncélzatban és vertezenben lévő lovaghoz, teljesen fémből készült, sulya több száz fontnál és csodálatos mozdulatokat tud végezni.

— Megkezdődnek a zsidó ünnepek. Pénteken, szeptember 14-én köszönt be a zsidó újév, a zsidó idősámítás szerint az 5689. esztendő. Az újévi ünnep két napon át tart 68 pedig szeptember 15—16-án, szombaton és vasárnap, amely napokon a zsidó üzletek zárva lesznek. A böjtnap hétfőre, szeptember 24-ikére esik, de már vasárnap este kezdődik meg. Az idei újév alkalmával a zsidó kereskedők egy munkanapot nyerneak, mert az ünnep másodík napja vasárnapra esik, amikor amugy is zárva kellene tartani az üzleteket. Ugyancsak nem kell bezárni üzleteiket a böjtnap előbstején hamarabb, mivel az előbste ugyancsak vasárnapra esik.

Verakésztortok a bőrön.

Megírta az Aradi Közlöny, hogy egy amerikai gyűjtő tízezer dollárért vette meg Edgar Allan Poe világhírű köteményének, a Hollónak a kéziratót. Természetesen nem a poétától, mert az már régen meghalt szegény, anélkül, hogy valaha életében tízezer dollárt egy csomóban látott volna, tehát valaki olyantól, aki nem írta a Hollót. Már most arra lennék nagyon kíváncsi, mennyit kapott maga Edgar Poe annak idejében ezért a verséért? Bizonyára egy ezredrészt se annak, amennyit most adtak érte. Ez megint csak azt mutatja, hogy a poéták páratlanul könnyelmű emberek és semmi értékű sincs a praktikum iránt. Poe akkor adta el a papírját, amikor semmi kurzusa se volt, a helyett, hogy az idejét kívárta volna.

Szeretném, ha ezen az eseten okulnának mindazok, akiket elsősorban érdekel. Okulnának rajta a poéták, hogy tartani kell a papirokat, ameddig csak lehet és okulnának rajta a dollártulajdonosok is, hogy ne csak Ófát, meg Bauxitot, hanem verskézirátokat is vásároljanak, még pedig idejében, amikor még nem tört ki a hossz. Mert az bizonyos, hogy ez az amerikai gyűjtő is sokkal olcsóbban megkaphatta volna ezt a kézirátot, amelyikért most tízezer dollárt fizetett, ha előtört ötven esztendővel vette volna meg. Sokkal olcsóbban még akkor is, ha az időközi kamatokat a vételárhoz hozzászámítjuk.

Ezt a tanulságot annál megsúlyveleendőbbnek s figyelembeveendőbbnek találom, mert ugy tudom, e pillanatban még nemcsak dollárért lehet kapni verskézirátokat és még nem is vetette rá magát erre a papírra a spekuláció. Tehát még van idő kiharoználni a konstellációt, amíg a poéták föl nem ünnek a magas lóra vagy pedig az élmesek össze nem vásárolnak mindent, ami a piacon kapható. (—)

— Az aradi újságírók fegyelmi bizottságának határozata egy sajtóincidens ügyében. Az Erdélyi és Bánati Népkisebbségi Újságírók aradi csoportja fegyelmi bizottsága foglalkozott Papp Andor hírlapírónak egy aradi színházi lapban megjelent Gara Ernő dr. és Zsigmond Miklós hírlapírók személyét sértő cikkével. A fegyelmi bizottság megállapította, hogy Papp Andor indokoltanul és méltatlanul sértette meg nevezett újságírókat, eljárását súlyosan elítélte és Papp Andorral szemben marasztaló határozatot hozott.

„Felicia“
 Arad legelőgánsabb és legmodernebb női divatszalonja megnyílt,
 a garantálja a legkényesebb izlések kielégítését is.
 Str. Eminescu (Deák F.-u.) 29.

— Mérges gázok Halle fölött. Halle an der Saaleból jelentik: Halle város munkásnegyede felett ma délelőtt kőntartalmu gázok terjedtek el, amelyek az Alwine bányaütelep új barnaszéntisztító telepéről származtak. A kőngázok folytán a környékbéli iskolákban számos iskolágyernek betegedett meg, s az uccák járókelői közül is többen rosszullettek. A levegő csak déltájban tisztult meg a mérges gázoktól. A tisztítótelep működését betöltötték.

— Lapunk Budapestben állandóan olvasható az Abbázia kávéházban. Oktogon-tér, Audrássy-ut 40

— Belgiumban letartóztatották Zubkovot. Brüsszelből jelentik: A belga hatóságok letartóztatották Zubkovot, Vilmos excsászár líju sógorát, akinek azzal a feltétellel adtak letelepedési engedélyt, ha nem hagyja el lakóhelyét. Ennek dacára Zubkov Luxemburgba ruccant ki.

Az Erzsébet-mozgó slágerprogramja a következő szezonban. Az aradi közönségbe már be-
lerögződött a tudat: az Erzsébet-slágermozgó minden szezonban az év legjobb terméseit, a filmpiac világgatrakcióit vetíti, ami egyben nagyszerű bizonyítéka annak, hogy az Erzsébet-slágermozgó áldozatot nem kímélő módon kívánja kielégíteni az aradi közönség filmművészeti igényeit. A jövő szezon műsorának összeállítása ügyében most fejezte be a kölcsönző vállalatokkal tárgyalásait Schwarz Adolf tulajdonos, az Erzsébet-slágermozgó finom érzékkel rendelkező vezetője és a hosszas tárgyalások nagyszerű eredményre vezettek: a lekötött slágerképek összegezésénél ugyanis kiderült, hogy abban a világ filmpárjának már előrejelzett összes, hatalmas alkotásai helyet foglalnak és, ha végigtekintünk a lekötött képek főszereplőin, már a nevek márkás fémljelzése előre garantálja a filmek kitűnőségét. Eddig ugyanis a következő filmek lekötési tárgyalásai perfektuálódtak: *Biró Lajos* remekműve: „Az elsodort ember” (Paramount) Emil Jannings-szal, *Tolstoj világhíres munkája*: *Karenin Anna* (Metro) *Greta Garbo* és *John Gilbert*-tel. „*Alt Heidelberg—Diákherceg*” (Metro) *Ramon Novarro*-val. „*Kozákok*” (Metro) *Greta Garbo*-val. „*Moulin Rouge*” (Dupont-rendezés), *Olga Tschechova*-val. „*Cárevics*” (Thalia) *Lehár* operettje, *Petrovich Szvetiszláv*-val. „*Szép Helena magánélete*” (Emericus), *Korda Mária*-val. „*Az utolsó parancs*” *Emil Jannings*-szal. „*Kacagi Bajazzo*” (Metro) *Lon Chaney*-vel. Ezenkívül az összes *Ramon Novarro*, *Lilian Gish*, *Harold Lloyd*, *Hary Piel* (ujak), *Lon Chaney*, *Greta Garbo*, *Lars Hanson*, *John Gilbert*, *Petrovich Szvetiszláv*, *Alice Terry*, *Adolphe Menjou*, *Emil Jannings*-filmek előadási jogát is Schwarz Adolf szerezte meg, úgy, hogy az Erzsébet-slágermozgónak ugyiszólván minden egyes műsora filmművészeti esemény lesz az 1928—29. szezonban.

Szeptember 17-én, este 9 órakor
a Kulturpalotában a 4838
Berlini Blüthner
szinfonikus zenekar egyetlen hangversenye.
Jegyek: **OLAH SÁNDOR** könyvtárcserkésében

— **Verekedés az öngyilkosjelölt és megmentője között.** Budapestről jelentik: Különös jelenet játszódott le tegnap este a Lánchidon. Egy ismeretlen férfi a hid karfáján bucsulevelét írt, majd bele akarta vetni magát a Dunába. Egy fiatalember, aki már hosszabb idő óta figyelte, utána rohant és megakadályozta szándéka keresztülvitelében. Valóságos verekezés keletkezett közöttük és az öngyilkosjelölt a földre teperve mentőjét, majd felkapva bucsulevelét, elszaladt. Az öngyilkosjelölt kiléte ismeretlen.

— **A gyomorfájás, gyomornyomás, bélsárgaság, nagyfokú eriedés, rossz emésztés, fehér nyelv, kábultság, fulzugás, halvány arcszín, rossz kedv a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által elmúlik.** Az orvosi világ a legnagyobb elismeréssel nyilatkozik a magyar *Ferenc József* vízről, mert hatása megbízható és rendkívül enyhe. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Tömeges lépfene-fertőzés egy aradmegyei faluban.** Soborsinból jelentik: A szomszédos Valemare községet nagy izgalomban tartják azok a lépfene-mérgezési esetek, amiket egy ottani gazda tehenének elhullásával kapcsolatban keletkeztek. *David Constantin valemarei* gazdának ugyanis a napokban lépfene következtében megdöglött az egyik tehene. A gazda — állítólag *Spinanti Pavel* községi bíró hozzájárulásával — nem földelte el az állatot, hanem lenyuzta annak bőrét, hogy értékesítse. Eközben a kezén lévő sebe inficiálódott, úgy, hogy *David* rövid órák alatt kiszenvedett. Hogy-hogy nem, a marha húsának ellenére kímérésre került, aminek következtében egy haláleset és több súlyos megbetegedés fordult elő a faluban. A hatósági orvos a lépfenegyanus betegeket beoltotta és egyben megindult az eljárás annak tisztázására, hogy a tömeges lépfene-fertőzés ügyében kit terhel a felelősség.

Előkerült a „megmérgezett” aradi könyvelő

Klein Józsefet a turnuszeverini rendőrség összetévesztette a nemrég elhunyt aradi munkásvezérrel.

(Arad, szeptember 12.) Mint jelentette az *Aradi Közlöny*, szombaton szenzációs átirat érkezett Turnu Szeverinből az aradi államrendőrséghez, amellyel kéri az ottani rendőrség az aradi nyomozó hatóságokat, hogy indítson vizsgálatot a gyanus körülmények között elhunyt *Klein József* aradi könyvelő ügyében. Az volt a gyanu ugyanis, hogy *Klein Józsefet* bűnös kezek tették el láb alól, mert neki tudomása volt a baltanell szeszgyárban történt nagyarányú szeszcsalásról, amelyvel közel ötven millió lejjel károsították meg az államot. *Klein József* ugyanis könyvelője volt a szeszgyárnak és a szeszcsalás ügyében mint terhelő tanu szerepelt volna. Az volt a feltevés, hogy a könyvelőt, mint legsúlyosabb terhelő tanut, az érdekeltek megmérgezték. Az aradi államrendőrség megindította a szenzációs ügyben a nyomozást, amely ma délelőtt érdekes és meglepő eredménnyel járt.

Jelentkezett a rendőrségen egy férfi és kijelentette, hogy ő az, aki állítólag mérgezési tünetek között meghalt volna. Okmányaival igazolta, hogy ő valóban *Klein József*, aki, mint

— **A cinkosok félholtra vertek egy szerb rablóvezért a fogházban.** Zágrábból jelentik: A törvényszéki fogházban *Prtics* híres rablóvezért tartják őrizetben, bandájával együtt. Ma délben, amikor a foglyok a sétájukat végezték, *Prtics* cinkosai megrohanták vezérüket, agyba-főbe verték, karmolták, rugták, köpdösték, úgy, hogy az öröknek kellett félholtan kimenteni a kezük közül. A rablóvezért a kórházba szállították. A támadásra az szolgálta okot, hogy *Prtics* súlyosan terhelő vallomást tett társai ellen.

— **Egy kisleány tragikus furdőzése.** Budapestről jelentik: A csömöri strandfürdőn, a fürdő pénztárosának kilenc éves *Manci* nevű leánya a nagy melegben a vízbe vetette magát. Amikor kimerülten átért a tulsó partra, rosszul lett és összeesett. Hozzászaladtak, mire a gyermek felkiáltott: — „Jaj Istenem, nem látok!” — Az orvos megállapította, hogy a gyermek teljesen megvakult. Kámiórinjekciókkal próbálták eszméltre téríteni, azonban a kísérletezés sikertelen maradt, a kisleány két óra mulva meghalt. Megállapítást nyert, hogy olyan hirtelenül hült le a vízben, hogy agyvérzést, majd szívszélhűdést kapott.

— **Fehér lepkerajok Olaszországban.** Fehér pillangók óriási raja lepte el a termőföldeket, a szőlőket és gyümölcsösöket *Lodi* és *Codigno* között. Husz kilométer távolságban arasznyi magasságban üledett meg a fehér pillangók raja, a házakba, az istállókba és a csűrökbe is behatoltak a fehér pillangók, az országuton is leülepedtek s olyan a föld, mint-ha beláthatatlanul nagy, fehér szőnyeg takarná be. A fehér pillangók milliárdjai *Cremona* felé húzódnak és az autók csak lépésben haladhatnak, mert a pillangók fellege fel-felrebben és eltakarja a kilátást.

— **Megbukott a charleston és a black bottom a táncanások bécsi kongresszusán.** Bécsből jelentik: A hivatásos táncanások nem zeteközi szövetsége szeptember 3-tól 7-ig tartotta meg ezévi kongresszusát, amelyen a bécsi városi tanács képviselői is megjelentek. A kongresszus keretében bemutatták a jövő idény domináló táncait: a „*Jale blues*”-t, a „*Twist*”-et, a „*Fox Anglais*”-t és a „*Tango*”-t. A táncanások hosszabb vita után elhatározták, hogy a jövő évben a charleston és a black tanítását beszüntetik és ezzel a határozattal minden valószínűség szerint vége szakad a szaggatott mozdulatokat kívánó, rapszodikus táncok hosszú egyeduralmának. Az új táncok nyugodt, sima mozgású figurákból tevődnek össze, elegánsak és fairek.

— **Katonai jelentkezés.** Mindazon 1908., 1909. és 1910. évi népfelkelők, kik Aradon születtek: a IV. ker. rendőrségen katonai felvétele folyó hó 13-ikától kezdve 18-ikáig bezárólag kötelesek jelentkezni. Akik jelenleg nem tartózkodnak Aradon, azoknak a hozzátartozói jelentkezzenek helyettük személyi adataik bemutatása végett. Azok, akik nem Aradon születtek, de román állampolgárok és már hat hónapja Aradon tartózkodnak, szintén kötele-

sek jelentkezni, a személyazonossági és születési bizonyítványukkal felszerelve. Ez utóbbiak egy kérvényt is kötelesek — ugyanott — benyújtani a katonai lista felvételére, azok, akik haladékokat kaptak bármilyen címen, most szintén jelentkezni kötelesek.

— **A közönség köréből.** (Panaszos levél az elhanyagolt *Török Ignác*-uccából.) A *Str. Granicelor* (*Török Ignác*-u.) lakói ma panaszos levelet intéztek szerkesztőségünkhöz, amelyben elmondják, hogy ez talán a legelnyagoltabb uccája Aradnak. A levél szerint évek óta nem seprik ezt az uccát, amely keleti módra tele van szeméttörmelékekkel és mindenféle hulladékkal. Az ucca közepét annyira feltöltötte már a szemét, hogy az félméterrel magasabb mint a gyalogjáró. Felmerült az is a panaszos levél, hogy a temető felé vezető faszorban egyenesen veszélyes a gyalogjárók részére a sétálás, mivel az elhanyagolt uton a kocsik és a kerékpárosok egyenesen veszélyeztetik a járókelők testi épségét.

— **Nagy megvesztegetési affér Moszkvában.** Moszkvából jelentik: Egy nagy megvesztegetési afférrel kapcsolatban négy nagy moszkvai gyár igazgatóit s különböző kormányvállalatok több magasabbrendű tisztviselőjét tartóztatták, azonkívül sok magánüzletembert fogtak el. A rendőrség közlése szerint a letartóztatottak fontos nyersanyagokat, amelyeket kormánygyárak számára importáltak, fogtalanul magánüzleti köröknek adtak el és a vétkeket tisztviselők nagy megvesztegetési összegeket kaptak.

— **Egyre több a felekezetenélküli gyerek a bécsi iskolákban.** Bécsből jelentik: A városháza szociáldemokrata tanügyi vezetőinek is szegyet üt a fejébe, hogy az iskolaköteles gyermekek között egyre több az olyan, akit felekezetenélkülinek jelentenek be a szülők és így a vallásoktatástól mentesítenek. A háboru előtt 240.000 iskolásgyermek közül 10.000-re esett négy felekezetenélküli, akik fel voltak mentve a vallásoktatás alól. 1925-ben ez a szám már 1522-re szaporodott föl, az 1926—27. évi beiratkozáskor 2449, a múlt tanévben pedig 4163 felekezetenélküli iskolásgyermeket írtak be, ami igen nagy szám, tekintve, hogy Bécsben az 1927—28. tanévben az iskolásgyermek száma 122.000-re csökkent.

— **A japán császári család meg akarták mérgezni.** Newyorkból jelentik: *Thone*, portlandi japán konzul jelentette, hogy egy örfjón-gó japán, akit *Oakland*-ban tartóztattak, az elmúlt napokban meg akarta mérgezni. A japánt, akit *Higasinak* hívnak, azzal is gyanúsítják, hogy annak idején a japán császári párt meg akarta mérgezni, még pedig úgy, hogy annak sztrichnin tartalmú gyümölcsöt küldött ajándékba. Egy amerikai vegyész, aki a császári palotába küldött gyümölcsöt megvizsgálta, megtalálta benne a mérget. Az Egvesült Államokban levő összes japán konzulok egy teljes esztedéig a gyümölcs küldőjét keresték. *Higasit* letartóztatták. A japán konzulatusi hatóságok most Japánba való kiadását kéri.

Unatkoztak a kommunista-pör mai tárgyalásán

Senki sem figyelt a vádirat felolvasására. — „Az ostromállapot alkotmányellenes,” mondják a védők. — A bíróság elutasította az illetékességi kifogást.

(Az Aradi Közlöny cluji tudósítójának távirata.) A kommunista bűnper mai tárgyalási napja a tárgyalási jegyzőkönyvek felolvasásával kezdődött. Ezután hozzákezdtek a hatalmas vádiratnak magyar nyelven történő felolvasásához. Russu kapitány, tolmács fordítja románról magyarra a vádiratot, a mondatonkénti és hosszas felolvasást azonban szükségtelenné teszi a vádlottak kellő felkészültsége. Ugyanis a védők átnyújtották a bíróságnak a vádirat pontos magyar fordítását, amely előre el volt készítve. Russu kapitány ezután a magyar példányból olvas, de így is több, mint három órát vett igénybe a vádirat magyar nyelven történt ismertetése. Felolvasás közben mindenki unatkozik, ami érthető is volt, mert a bíróság tagjai nem értették, amit felolvastak, a vádlottak pedig minden szót betéve tudtak. A padosor-

ban élénk beszélgetések kezdődtek, úgy, hogy az elnök többször csendre intette a hallgatóságot. A felolvasás végre déli tizenkét órára véget ér.

A védők ezután illetékességi kifogásokat emelnek. Zicu Petre bucuresti-i ügyvéd kifejtette, hogy az ostromállapotról szóló rendelkezés alkotmányellenes és követelte, hogy polgári bíróság elé utalják ezt az ügyet. A többi védő is hozzászólott ehhez a kérdéshez és megállapították, hogy a Marzescu-féle rendtörvény alkotmányellenes, majd egy 1865-ös törvényt idéznek, amelynek egyik szakasza precizen megállapítja, hogy a jelen perhez hasonló ügyek nem tartozhatnak az ostromállapotról szóló rendeletek hatáskörébe.

A bíróság ezután elvetette az illetékességi kifogásokat, majd a tárgyalás folytatását holnapra halasztotta, amikor a vádlottak kihallgatását kezdik meg.

Közgazdaság.

Zürichben 3.16 a lej.

Helyi valutaárak. (Szeptember hó 12.)

Kifizetések: Berlin 39.50, Newyork 165.20, London 804, Páris 6.47.50, Milánó 8.67, Prága 4.91, Budapest 28.88, Zágráb 2.91, Bécs 23.35, Zürich 31.87.50. — Áru: Márka 39, dollár 164, angol font 800, francia frank 6.60, olasz lira 8.80, cseh korona 5, pengő 29.10, dinár 2.90, osztrák schilling 23.50, svájci frank 31.50. — Pénz: Márka 38.50, dollár 163.50, angol font 795, francia frank 6.40, olasz lira 8.60, cseh korona 4.90, pengő 28.85, dinár 2.85, osztrák schilling 23.30, svájci frank 31. — Irányzat: tartott.

Zürichi tőzsdenyitás. (Szeptember hó 12.)

Berlin 123.74, Amsterdam 208.22.50, Newyork 519.37.50, London 2519.75, Páris 20.28, Milánó 27.16, Prága 15.39, Budapest 90.55.50, Belgrád 9.12.75, Bucuresti 3.16, Varsó 58.20, Bécs 73.17.

Zürichi tőzsdézárlat. (Szeptember hó 12.)

Berlin 123.74, Amsterdam 208.25, Newyork 519.45, London 2520, Páris 20.28.50, Milánó 27.16.50, Prága 15.39, Budapest 90.54.50, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.16, Varsó 58.22.50, Bécs 73.18.

Bucuresti-i tőzsdézárlat. (Szeptember 12.)

Devizák: Páris 6.41, Berlin 39.35, London 800.50, Newyork 164.62, Milánó 8.65, Zürich 31.65, Prága 4.89, Bécs 23.30, Budapest 28.80, Varsó 18.70. — Valuták: Napoleon 640, márka 39.15, léva 1.21, török lira 0.85, angol font 798, francia frank 6.45, svájci frank 31.50, olasz lira 8.65, drachma 2.12, dinár 2.88, dollár 163.60, lengyel zloty 18.40, osztrák schilling 23.25, pengő 28.75, cseh korona 4.85.

= Csőd a Concordia biztosító ellen. Bucarestből jelentik: A Concordia biztosító intézet ellen — amelynek igazgatósági tagjai ellen letartóztatási parancsot adtak ki a napokban — a bíróság elrendelte a csődöt.

= Franciaországi diótermés. A Kereskedelmi és Iparkamara Franciaországból beszerzett információk alapján közli az érdekeltekkel, hogy az idei francia diótermés a közepesnek egynegyed-egyharmad részét teszi ki, úgy, hogy még a belföldi fogyasztást sem fedezi, hanem importra szorul. Tájékoztatásul közöljük az augusztusi dióárakat: „Grenobles” dió kb. 37 dollár, „Marbots” dió kb. 34 dollár és „Cornes” dió kb. 32 dollár volt 100 kg-kint.

Superfosfát

raktárra megérkezett.

„Mezőgazdák”
Kereskedelmi R.-T.

Arad. 1082 Telefon 4-63

NYILTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Bolthelyiség

a Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) és Str. Banatului (Asztalos Sándor-ucca) sarkán, a heti piac legélénkebb helyén,

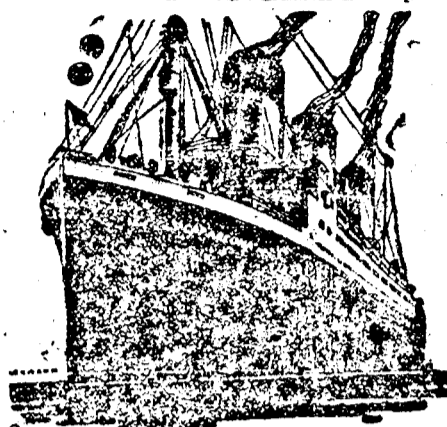
november 1-re kiadó

Cím az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában.

ÉRETTSÉGI RE

középiskolai, polgári és magánvizsgákra előkészít: 3094

GALGÓCZY Magántanfolyam,
BUDAPEST, VIII. Mária Terézia-tér 3.

Amerikába utazók

menjenek csak

az egyedüli német társasággal a
Hamburg — Südamerikanische
Dampfschiffahrts Gesellschaft-
tal, melynek hajói csak délame-
rikai kikötőkben kötnek ki.

Argentiniába,

Braziliába és Uruguaiba
Canadába és az Egyesült Allá-
mokba pedig a

„Baltic Amerika Linie”-vel.

KLEIN GYULA ügynök-
sége Arad, Bul. Regele
Ferdinand 62. A villanyos
állomás közelében. 4849

Használt puha-ólm

megvételre kerestetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Ha Curtici-ra

utazik, vagy autókirándulást tesz erre a közeli határállomásra, keresse fel:

Jovitz Jenő vasúti
vendéglős
éttermét,
ahol jól, olcsón és iz-
letesen étkezhet. 4918

Hatszobás

modern lakás teljes kom-
forttal november elsejére,
egy két szobás suterén
lakás október elsejére

kiadó.

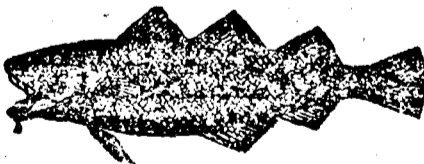
Cím Rudolf Mosse Arad, Str. Alexandri.

Friss dunai hal

harosa, kecsge, tok, süllő,
zeidő ünnepekre élő pontyok kaphatók:

LUTTWAK JÓZSEF cégnél,

Tévedések elkerülése céljából felhívjuk
a n. é. vevőközönségünk figyelmét, hogy
halaink kizárólagosan volt Asztalos Sándor-ucca 4. sz. Bolthelyiségünkben és a
piacon cégtáblánkkal ellátott árusítóknál kaphatók.

WEISZ SIEGFRIED sütődeje részére ünnepi káloz- rendeléseket elfogad:

Hoffmann Ottó, Márkus Miksa, Havas és Kertész, Visnyiczay J., Kozma János, Kertész és Szücs, Engel Gy., Popper E., Pálfi J., Birkenbauer J., Stern G., Soheer Lajos, özv. Győriné, Komlódiné, Plank, Muszkan, Kovács E., özv. Weinbergerné utóda, Gelb M., Messzner, Salamon, Krizsán, Juhász Gábor, Wittmann J., Koltut, Codrean, Cozma E., Edl C., Goldstein, Kirschner, Petrovics, Policzter S., Kohn Sarolta fűszereseknél.

HIRDESSEN a 43 éve fennálló ARADI KÖZLÖNY-ben!

Olcsó étkezés:

Kevés pénzért elsőrendűen étkezhet az „AUTOMOBIL” vendéglőben. Str. Bucur 16. (Eötvös-ter) Elsőrendű konyha, kitűnő hegyvidéki borok olcsó áron, pontos kiszolgálás. Abonensek naponta felvételnek. Szíves pártfogást kér.

SCHAMBERGER LÁSZLÓ,
tulajdonos.

3738

Főmolnár

Allandó alkalmazást keres vámmalomban október 1-i, vagy 15-iki belépéssel. Magkereséseket fizetési igények megjelölésével Ferenczi György főmolnár, Nadabí malom (jud. Arad) kér. 4909

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban KAPHA TÓK az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Női kabátokban és szőrmebundákban feltűnően olcsó vásár:

Crep de ohin ruhák ... Lei 1500-tól
 Divatköpeny gyapju kockás kelméből ... Lei 1200-tól
 Kasha kabátok ... Lei 1600-tól
 Bakfistéli kabátok divat szőrmével ... Lei 1700-tól

PLESZ GYULA

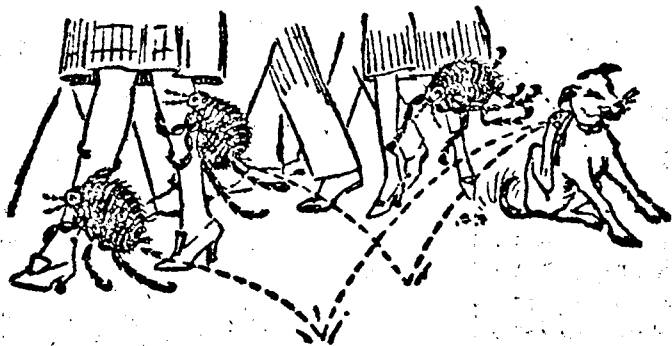
női felöltő és szőrmeházában, a színház hátsó bejáratával szemben.

Női téli kabátok divat szőrmével Lei 1900-tól
 Szövet ruhák ... Lei 600-tól
 Silelektra bunda ... Lei 6500-tól
 Divatbundák ... Lei 8000-tól

Kérem a címre figyelni!

Saját é. dekében győződjön meg utólréhetetlen versenyképességéről!

Kérem a címre figyelni!

**Trágyadombri, ahol a szenny erjed,
 Sok betegség bolha utján terjed.**

A bolha nem kíméli az embert. Ugyanolyan buzgalommal és ugyanolyan kínzó csípéssel támadja meg a gyermeket, mint a felnőttet. A csipés azonban csak egyik része a bolha ártalmas tevékenységének. Fertőzött patkányokon és más állatokon tenyészik, közvetíti a bacillusokat és egyengeti a betegség és a halál útját. Pusztítsuk el a bolhákat. Vessünk véget Flit permetezésével a szennyestestiek tenyegető működésének.

Flitelés percek alatt megtisztítja otthonunkat a kórokozó legyek, szúnyogok, darazsak, poloskák, svábbogarak, hangyák, bolhák és tetvek tömegétől. A Flit kifürkészti azokat a legelrejtettebb zugokat, ahol a rovarok búvóhelyeiken tenyésznek és ott elpusztítja petéiket. Flitelés megöli a molyo-

kat és lárváikat, amelyek huyat rágnak a szövetekbe. Flit megövi a ruhaneműeket. Használata könnyű. Nem hagy foltot. Világhírű tudósok tökéletesítették a Flit rovarirtót. Biztos pusztulást hoz a rovarokra, de teljesen ártalmatlan emberre és háziállatra. Mindenütt kapható.

Elpusztulnak: legyek, szúnyogok, hangyák, poloskák, svábbogarak, molyok, bolhák.

Óvakodjunk az utánzatoktól! Csak eredeti, plombált Flit-kannát fogadjunk el!

Kizárólagos vezérképviselő:
Drogherie Standard
 Bucaresti, 2. Strada Zortior

**Villanyvilágítási szereléseket vállalok
 Pankota, Világos és Gyorokon**

legjutányosabb árban.
 Költséggigyzékből szívesen szolgálók.

GASPAR ARPAD

TELEFON 315.
 4866

műszaki vállalat,
 Arad, Str. Horia No. 2.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4. vasárnap 5 Lei, vastagabb betűvel 8. illetve 10 Lei a legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40. vasárnap 50 Lei. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely orvosi akcióban nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel. Csak válaszshelvennel ellátott kérdésközlésre válaszolunk. Államlatok, levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

V. CRAINIC levél van, kérem átvenni. I. 4914

ALKALMAZÁS.

IRODASZOLGÁ. Jó bizonyítványokkal, román nyelvismerettel, lehetőleg bank-prakszissal felvétetik az Aradi Kötő és Kötőszövőgyár R. T.-nál. 4896

TANULÓT és kezdő segédet, ki vas- és fűszerszakmában jártas azonnali belépésre keresek. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 4905

MÉRLEGKÉPES könyvelő-levelező, önálló disponens keres megfelelő állást. — Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 4917

LAKÁS.

EGY udvari helyiség garagenak, egy uccai pince raktárnak azonnal kiadó — Cím Bul. Carol 32. házfelügyelő. 4880

LAKÁS KIADÓ. Két butorozatlan vagy egy bu orozott szoba a központban azonnali átvehető. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 4911

Belvárosban

2 vagy 8 szobás modern uccai lakást keres öz. uruló. 4898
 Puy, Str. Deseanu (Rávy-ucca) 3.

A főtéren

két udvari szobából álló, műhelynek, szalonnak vagy irodának alkalmas helyiség azonnalra
KIADÓ.
 Cím az Aradi Közlöny kiadójában: 1857

VÉTELÉSELADAS.

RÁDIÓT kifogástalan állapotban, 4-8 lámpást megvételre keresek. Választ „Rádió” jelge alatt az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 4916

RÉZ-BUTOR, vitrinek, szőnyegek, intarsziás Biedermayer szalon, antik komódok, veneciai tükör, aranyozott consoltükrök, antik asztali lámpák, antik órák, festmények, antik asztalok, zsolnai majolikák, filék, horgolások, szőrmebundák, férfi öltönyök, kredencok, komplett háló, ebédlő, szalonberendezések, porcellánok, porázívó gép, Jókai összes művei, matracok, székek, gyertyatartók, bronztárgyak stb. eladók. Salgóné. bizományi szövet Str. Horia (Széchenyi-u) I. 1000

GRAMOFON kevésbé használt (lehetőleg Hisz Masters) megvételre kerestek. Ár és gyártmány megjelölésével kérem a címeket az Aradi Közlöny kiadójába leadni. 4912

MEGBIZOIM részére keresek különböző antik szalonokat. Salgóné bizományi szövet Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota.) 1000

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

INGATLAN.

HÁROMSZOBÁS gazdálkodásra alkalmas uri magánház eladó. Suhajda, Str. Szt. Iosif 17. volt Bajza-ucca. 10605

KÜLÖNFÉLÉK.

ÜNNEPI KALÁCSOT izraelita ujevro rendelésre legelőnyösebben házhoz szállít Kristyóry-sütőde, Arad, Str. Consistoriului 22. 4919

Olcsó házak:

A Mosócy-telegen és Arad többi külvárosában, valamint a belvárosban több magán- és jól jövedelmező bérház Lei 50.000—1.500.000, olcsón és sürgősen ELADOK. Lakás közvetítés, fordítás, levelezés, másolás.

„HERNIE S”-iroda

Str. Románului (Zrínyi-ucca) 6. 3738

Hálószoba, ebédlő, konyha, leányzóba

berendezéseket komplett összeállításban azonnal szállít, kényelmes fizetési feltételek mellett garanciával

CsILLAG BUTORRAKTÁR

ARAD, Strada Mureslanu 2. szám. (Nádor-ucca és Boros Béni-tér sarok.)

Bankkölcsonöket

aradi házakra és környékbeli földbirtokokra elsőhelyi betétként, a legelőnyösebb feltételekkel kölcsönítetők. **Háasz Albert** irodája Arad, Strada Eminescu (Deák F.-u.) 12. sz. 1658

Maculatura papir 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadójában.

MUZSAY JÓZSER

Őszi és téli árjegyzéke:

Férfi öltöny tiszta gyapju L. 1750
 Férfi ölt: ny divatszínben... 2450
 Sötétkék és fekete öltöny la. 2750
 Őszi és téli felöltő... 1950
 Ujster-Double la. ... 2450
 Fekete féll kabát szőrmé elő gallér 2650
 Divat szabóság! 4818

Iskola öltöny előírás szerint L. 1600
 Bőrkabát la. minden színben „ 3900
 Fregoli raglán... „ 2000
 Gummi kabát ... „ 800
 Trench-coats la. ... „ 2500

Angol posztó raktár!

Nem szorul reklámra.

Fogalom Aradon.

Köznyomtatás dolga.

Arad város egyetlen speciális irodája — megbízhatóság, korrektség és gyorsaság tekintetében közlészert — AMELY KIZÁRÓLAG UTLEVÉL, VI. ZUM, UTAZÁSI ÜGYEKKEL ÉS KÜLÖNFÉLE MEGBIZÁSOK GARANTÁLT SIKERŰ ELINTÉZÉSÉVEL FOGLALKOZIK. Mielőtt vizumot venne, saját érdekében keresse fel irodámat, ahol díjmentes felvilágosításokat adok és leelősséget vállalok az olcsó és zavartalan utazásért. Utólagos fizetés.

KUNSTLER VIZUMIRODA ARAD, Bul. Reg. Munka a 22. sz. 48600 88. Decia szállóval szemben.

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gánás. Kiadóhivatal: Aradi nyomdavállalat.